

1910 október hó 11-én
Tapp

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félvre 6 K, negyedévre 3 K, — 2
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Bánffy és Bokányi. Népgyűlés Debrecenben.

Az általános választójog mellett.

Az általános választójog ligája vasárnap népgyűlést rendezett Debrecenben, az „Arany Bika” szálló dísztermében. A népgyűlésen mintegy másfélezer ember vett részt, pedig a terembe sokkal több ember is elfér. Mi lehet az érdeklődés megesapannásának az oka? Hiszen Bánffy Dezső báró, volt miniszterelnök, a ref. konvent világi elnöke is (aki népszerű ember Debrecenben) eljött a gyűlésre Bokányi Dezsővel, a szociáldemokrata párt kiküldött szónokával, akit belügyminiszter korában lefotografáltatott — és nem mindennapi politikai látványosság Bánffy és Bokányit együtt látni, egymás mellett a szónoki emelvényen, beszélni hallani egymásután és hallgatni, hogy az általános, titkos és községenként gyakorlandó választójogért a végső lehetőségekig küzdeni fognak. Az érdeklődés megesapannásának az oka az elpetyhülés; a közönség már agyoncsepülésig sokat hallott erről a dologról, melyet minden nyomorúságunk csodaszereinek hirdetnek, hogy az általános titkos választójog megszünteti a kivándorlást, a drágaságot, felvirágoztatja az országot, kulturát és népjólétet teremt.

Ha azonban vizsgálódni kezdünk és bonckés alá vesszük, mily céllal akarják megesapanni az általános választójogot, mindenfelé más akarral találkozunk. Bécs a magyar nemzeti törekvéseket akarja letörni, hogy a nemzetiségekkel sakkban tartson bennünket, a szociáldemokraták a kapitalizmus hatalmát akarják megtörni vele, Bánffy pedig erős, polgári osztály segítségével akarja kiépíteni az egységes, magyar nemzeti államot, a nemzetiségeket pedig a kerületek beosztásával akarja letörni. Meg is mondja nyíltan, hogy mi a szándéka: a nemzetiségi vidékeken nagy és népes kerületeket akar kiserkeíteni, míg a városoknak, ahol erősebb a magyarság és a polgári osztály, több képviselőt juttatna. Meg is mondta, hogyan akarja beosztani a kerületeket; Budapestnek ad 30—40 kerületet, a nagyobb városoknak a lakosság számáránya szerint 5, 4, 3, 2 kerületet, Fogarasmegyének (92.000 lakosa van) 1, Trencsénmegyének 2 kerületet és így tovább.

Bécs persze nem így képzei a kerületek beosztását, hanem fordítva, hogy nemzetiségekkel egyensúlyozza a nemzeti törekvéseket. A szociáldemokraták feltéte-

lek nélkül kívánják az általános szavazati jogot kivívni. Ugyanigy akarja a keresztényszocialista néppárt is, az oláhok, rákok, tótok, a legagilisabb nemzetiségek is; a 48-as Justh-párt már feltételeket szab, melyeket még nem ösmerünk.

Minden számottevő tényező követeli az általános, titkos, egyenlő és községenként gyakorlandó választójogot, de mindenik más céllal és más formában akarja megesapanni. Meg is kell csinálni; ezt hirdette és vallotta mindig a Debreceni Újság is, de olyan alapon, hogy ne a pártoknak, hanem a hazának legyen hasznára. Az általános, titkos szavazati jog alapja legyen a magyarul irni, olvasni és beszélni tudás. Ha ez jogszerező forrássá válik, akkor a nemzetiségek sietni fognak, hogy a forráshoz minél könnyebben hozzáférjenek, magyarul megtanuljanak és akkor meg fog szünni az a szégyenteljes állapot, hogy Magyarország számos vidékén idegen legyen a magyar szó.

Ez nem igazságtalan feltétel és e feltételnek mindenki meg elelhet, ha az ország sorsának intézésében részt akar venni. Nem kell akkor igazságtalanul beosztani a kerületeket, ahogy Bánffy Dezső tervezi, hanem lélekszám szerint.

Mindezekről azonban nem esett szó a népgyűlésen, mely csak nagy általánosságban foglalkoztak a választójog kérdésével, mintha annak mélyrehatóbb részletei nem is lennének. Már pedig éppen a részletek érdeklik az országot, nem a jelszó. Hiszen az általános, titkos választójog behozatalát mindenki akarja, a nép millióit senki sem akarja az alkotmány sáncaiból kirekeszteni. A mikéntjénél van és lesz csak eltérés.

Megnyitás.

Már elmúlt 10 óra, mikor a teremben felállított szónoki emelvényen megjelent báró Bánffy Dezső, volt miniszterelnök, királyi udvarmester, a liga tagjaival. Harsiny éljenzéssel fogadták.

Az emelvényen a főhelyet Degenfeld-Schomberg József gróf, nyugdíjas főispán foglalta el, balján ült Bánffy Dezső, aki mellett pedig Bokányi Dezső foglalt helyet.

Az éljenzés esillapultával dr. Legányi Gyula orvos üdvözölte a végrehajtó bizottság nevében Bánffy Dezső bárót és társait, akik apostolo-ként járnak be az országot, hogy a végelgyengülésben szenvedő feudalizmusnak megadják a kegyelemdofés. A radikális polgárság és a munkásosztály lelkesen áll Bánffy mögé.

Gróf Degenfeld József szívesen vállalkozik az elnöki tiszt betöltésére, mert régen meggyőződött, hogy az általános, titkos választójog hazánk haladását szolgálja. Indítványozza, hogy a népgyűlés jegyzőjévé dr. Kovács Gábort válaszzák

meg. (Helyeslés.) Felkéri báró Bánffy, hogy tartsa meg beszédét.

Bánffy beszéde.

Általános fővelem közt emelkedett szólásra báró Bánffy Dezső és az alábbi beszédet mondta:

Tisztelt közönség! Méltóztassanak megengedni, ha részben meggyengült egészségem, részben rekedtségem folytán talán nem kielégítőképpen leszek képes az a néhány szót önökhöz intézni, amelyet elmondani akarok. Nem jöttünk mi — mint az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójog központi szervezetének küldöttei — önk szíves meghívása folytán azért, hogy pártpolitikát csináljunk és nem szabad megengedni és önk se engedjék meg, hogy ez a nagy kérdés, amely a magyar állam jövőjét kell hogy lerakja, pártpolitikai kérdéssé váljék.

Minden pártnak, akármilyen elvet vall is, kell, hogy szeme előtt lebegjen a magyar állam jövőjének kérdése és ha mi akarjuk a magyar államot a nyugateurópai államok viszonyainak mintájára kiépíteni, akkor nem tehetjük, hogy ami Európában mindenütt meg van a kultur világban, az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választójogot be ne hozzuk hazánkba is.

Amiért mi jöttünk, annak célja az, hogy itten, önk előtt elmondjunk néhány gondolatot, melyek tanácsolják az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választójog behozatalát. Nem egyes pártnak a szempontjából, hanem az egész ország jövője szempontjából.

Hiszen az utóbbi idők rohamosan bizonyítják, hogy a régi választójoggal tovább élni, a nemzet akaratát érvényre juttatni nem lehet. (Ugy van, ugy van.) Az a szervezet már régen elavult és a hatalmon levőknek olyan fegyvereket nyújt, amely fegyverekkel minden körülmények között módjukban van meghiusítani azt, hogy a népeknek az érdekei, kívánságai, nézetek kifejezésre jussanak. Nem lehet az, hogy ma a fejlődött viszonyok között az értelmiség más, mint ezelőtt volt, hogy csak azon osztály döntson és a nemzet nagy többsége képviseltetés nélkül maradjon.

Igenis kérem, amikor a 48-iki években a rendi alkotmány megváltoztatásával, a jobbágyok felszabadításával, a közteherviselés általánosításával a választói törvény megalkottatott, akkor még természetesen látszott, hogy a régi szervezettől egyszerre egy nagyobb ugrást nem tettek. Azonban mulasztás terhel mindazokat, akik intézik az ország ügyeit, hogy nem látják át azt, hogy ami 61 évvel ezelőtt üdvös és jó lehetett, ma már jó nem lehet s hogy új elemek kerülvén be a közéletbe, azok joggal követelhetik a bebecsáttatást.

Az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójog behozatalára törekszünk mi és célunk az, hogy ezek az elemek is bevonva az ügyek intézésébe, az ország összes érdekcéljaira döntő szóval befolyást gyakorolhassanak. (Ugy van, ugy van.)

Igaz! tisztelt közönség, hogy a nagy átalakulás egészen új helyzetet teremt s ezzel nekünk is számolnunk kell, de nem maradhatunk Európán kívüli keleti viszonyok között.

Nyugat parancsolja az egyenlő jogok gyakorlását, az érdekelt elemek joggal való felruházását. Mi is, akik ki akarjuk építeni ezt az államot egységes, magyar nemzeti jellegében, kell hogy erre az utra lépni törekedjünk.

Ezt tartva szem előtt, mi is haladunk egy uton, amely uton akarjuk, hogy a magyar állam kiépítve legyen. Törekvésünk az, hogy a jogok egyenlősítésével, az összes érdekek kielégítését nyerjenek. Nem akarjuk azt, hogy egyes osztályok gyakorolják a hatalmat továbbra is, nem célunk az, hogy azoknak a jogait, akiknek van: hatálytalanítsuk és más, új osztályoknak adjuk. Az egész nemzet jogát akarjuk, az általános, egyenlő, titkos választói jogot (lelkes éljenzés) és akarjuk a titkost azért, hogy a különböző befolyások ne érvényesülhessenek.

Tisztelt közönség! Ma a régi időkől fennmaradt bizonyos feudális, agrár érdekek dominálják a helyzetet; nem szabad, hogy ezek tovább uralkodjanak. Kell, hogy kiépítsük a demokratikus alapokon nyugvó, libe-

Halász Nándor

óra, ékszer- és ezüstmű üzletében

Vásároljunk teljes 12 személyes ezüst evő készleteket. Debreczen, Piac-utca, közvetlen a Nagytőzsdével szemben levő barakban.

ralis, radikális nemzetet, egyenlő jogok tekintetbe vételével. Ez az én hitem.

Tudjuk, hogy minden országnak, minden államnak az alapja, az egységes, erős, független, vagyonos központosítási és polgárság. Ennek az egységes, erős, független és vagyonos központosítási és polgárságnak lesz hivatása az agrár feudális viszonyokból az átmenetet képezni. Ez nem azt teszi, hogy azon jogokat ne adjuk meg a munkásságnak, mert a munkásságot is megilletik azok a jogok. Az átmenet parancsolja, hogy ebben a kérdésben ne engedjünk egyes osztályokat, ne engedjük, hogy munkásalakulat jöjjön létre, hanem egy egységes, az egész nemzetet felölelő alakulásra van szükség, ahol együtt kell küzdenünk mindazokkal, akik szavazati joggal bírnak, de nem bírják azt függetlenül és akik nem bírnak szavazati joggal.

Majd akkor, ha az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójog alapján egy új parlamenti alakulás jöhet létre, biztosak leszünk abban, hogy olyan törvények hozhatók, melyek minden polgár érdekeit kielégítik.

Különösen gazdasági szempontból kell, hogy ne engedjük befolyásolni magunkat, sem idehaza hatalmi tényezőktől, sem külföldi politikai céloktól, hogy ne legyünk gyarmati viszonyban, magunk intézzük érdekeinket és a földművelő munkásság és iparos polgárság a maga érdekeit kielégítse. Addig, amíg az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójogot nem tudjuk megalkotni, nem érünk célt. Ezért nem szabad ezt pártpártkérés tenni. Ez az egész ország kérdése. Ha összefogunk, komolyan kitartunk, az eredmény el nem maradhat. Talán nagy küzdelmek árán, nagy harcok után, de kell, hogy a nemzet a maga jogait kivívja. (Éljünk.)

En, tisztelt közönség, — a ki talán szerencsés helyzetemnél fogva azok közé tartozom, a kiket agráriusoknak lehet nevezni —, azt tartom, hogy ezt a kérdést nem szabad egyéni érdekek szempontjából itélni. (Éljünk és taps.) Erre való tekintettel tartottam kötelességemnek az általános választójogért folytatott mozgalom élére állani és ezen küzdelmet támogatni. Kérem önöket is, hogy támogassanak.

Nem akarok tovább beszélni részletesebben. Akik utánam fognak szólani, ezt a kérdést bővebben ki fogják fejteni.

Méltóztatnak tudni, hogy engem talán igen gyakran vádolnak, hogy szélső sovíniszta vagyok. De én nem szégyellem, mert a sovínizmus ad arra erőt, hogy a mit az ember óhajt, azt kivívja. Legyenek önkéntes sovíniszták, erős nemzeti érzéstől áthatva. A sovínizmus nem zárja ki, hogy az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójog mellett foglaljanak állást. Igaz, hogy némelyeknek az az álláspontja, hogy ezáltal a magyar hegemonia meg lesz rendítve. Én ezt nem hiszem. (Igaz, ugy van!)

Mikor jogokat átlatásitunk, akkor egyenlőnek tartunk mindenkét. Beismerem, hogy gondoskodni kell arról, hogy a magyar nemzeti suprematio rövidülést ne szenvedjen. De meg vagyok győződve arról, hogy ez kivihető. Erre vonatkozólag tanulmányaim vannak: a kerületek kellő beosztása, a vagyoni és értelmi viszonyok tekintetbe vételével. Így lehet megoldani a kérdést, hogy mindenkinek egyenlő joga legyen és a magyar hegemonia rövidülést ne szenvedjen.

Igaz, hogy a mostani választó kerületi beosztásokon változás fog történni. Lehetséges, hogy a hol a vagyoni viszonyok erősebbek, pl. itt Debrecenben 7-8 képviselő is lesz, Budapestben talán 30 is, de lehet viszont, hogy Fogarásban, avagy Trecsénben nem lesz hat képviselő, hanem csak egy. De ez nem fog változtatni az egyenlőségen, mert a ki jogosult a szavazásra, az szavazni fog, csak a választói kerületek számaránya fog változni, de a jog mindenkié lesz. (Lelkes éljenzés és taps.)

Ezt akartam elmondani. Én, mint sovíniszta, ezen az állásponton vagyok és bár azt mondják, hogy veszedelmes alapokon állok, meggyőződésem az, hogy veszedelemtől szó nincsen.

Tisztelettel kérem az urakat, hogy hallgassák meg és fogadják be az elmondandókat és méltóztatassanak kitarítani pártpártkülönség nélkül ezen elvek mellett és küzdeni jövőre, hogy küzdelmünk eredménye alapján az általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójog törvénybe iktattassék, hogy új parlamenti élet jöjjön létre és felépüljön az egységes, magyar nemzeti állam. (Hosszan tartó, lelkes éljenzés és taps.)

Szószokok.

Az éljenzés lecsillapultával Messinger Simon jelentkezett szószokra. Az agrár feudális eszmerés csöndes kimulását nem lehet remélni. Nem fog az eszmerés kimulni. A családok századokon át szerzett hatalmukat nem engedik ki a kezükből. Mint a liga küldöttjei, az emberi haladás harcosaiként jelentek meg, hogy millió elnyomott rabszolgának jogot szerezzenek. Ma is vesztélyben a haza, de az ellenség nem kívülről jö, hanem bent van az országban.

Nem antiluvialis jelenségek fenyegetnek, hanem baciluskulturák. Statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy milyen sokan vannak a nemválasztók. Az éhesek akarják képviselőiket a Házba küldeni, azok, akik kenyérre, kultúrára, földre és igazságra éhesek. Az általános választójog véget vet a sok visszaélésnek, ha titkos a választás, nem lehet választani pénzzel és alkohollal. Nem igaz, hogy a választójog ugrás a sötétbe, hanem a világosságba.

Ezután dr. Bakonyi Samu, városunk II. választókerületének Justh-párti képviselője szólalt fel. Igaz öröm tölti el, mikor együtt látja az igaz szabadság barátait, akik a szabadelvű fejlődés diadalra jutásáért küzdenek; ha különböző politikai hiteken vannak is, egyesülnek a hazaszeretet vallásában. Minden pártnak kötelessége a pártnyűgöt lerázni és pótolni a mulasztásokat. Az általános választói jogot nem szabad hatalmi kérdésnek tekinteni, mert a nép jogos uralma az alapja mindennek. (Helyeslés.) Századok büne, hogy a nép és a nemzet fogalmát szétválasztották. A jogegyenlőség teszi egyformává a nemzet minden fiát. Itt az ideje, hogy megszüntessék a kiváltságosok parlamentjét. Legyen vége a kuruzslásnak, igazi gyógyítás kell ide: az általános, titkos választójog kivívásakor együtt arat diadalt Kossuth Lajos és Széchényi István. (Tetszés.)

Jászai Viktor dr. szerint a mai parlamentben a társadalmi osztályok érdekei nem nyerne kielégítést, csak azoké, akik bentülnek. Rámutat a kivándorlásra, az ország e nagy sebére; erről ugyancsak keveset lehet olvasni a Ház naplóiban. A hindu hitregével végzi, hogy a vakok az erdőben botorkáltak és belebotlottak az alvó oroszlanba, melyet borjunak néztek és rugdosni kezdték, mire az oroszlan felébredt és széttepte a vakokat. A demokrácia is ilyen alvó oroszlan, föl fog ébredni a rugdosásra és széttepi a politikai vakokat.

Tüdös János dr.: A mostani parlament összetétele nem alkalmas arra, hogy hivatásának megfelelően. A képviselők foglalkozás szerint: 169 földbirtokos, 62 gróf vagy báró, tehát az is birtokos, 112 ügyvéd (Nagyon sok! — szólnak közbe.), hivatalnok 49, tanár 18, író 16, pap 14, orvos 7, mérnök 5, kereskedő 5, kiskgazda 4, gyáros 2, gyógyszerész 1. A termelő osztály, a földművelés, az iparos és munkás nem kap bent képviselőt. A képviselők 80 százaléka a jogvégeztet, 9 százaléka filozófiai képzettségű, 11 százalék csak a gyakorlati ember. Nem csoda, ha ez a parlament nem képes, de nem is akarja felfogni a nagy célokat és megoldani az emberi, anyagi és kulturális feladatokat. Eddig taktikáztak a választójog reformjával, de ezt tovább tűrni nem szabad. Aki hivat, hirdesse nyíltan és követelje e radikális reform megvalósítását.

Bokányi beszél.

Nagy tetszés közt jelentkezett szószokra Bokányi Dezső. A szocialista párt szószoka alacsony emberke; mikor megszólal, a szemében kigyul a fanatizmus lángja és a beszéde pattingó lesz, mintha szórakétfákat szórna. A beszédén látszik, hogy sokat csiszolódott, inkább hajlik a parlamentképesség felé.

— Minden megmozdult körülöttünk; a latin és germán népek egymás után ébredtek öntudatra — kezdte beszédét. Magyarországot valóságos tűzráma veszi körül. Csak 10 év történetére kell visszatekinteni. Az orosz önkényuralom véres forradalom után kénytelen a hatalmat a dumával megosztani. A török

és persa nép detronizálja az abszolút uralkodókat és kivívja az alkotmányt. Szerbia kiirtja a királyi családát és újat hoz; a hithű katolikus Olasz- és Franciaország elválasztják az egyházat az államtól, Spanyolország most készül rá, Belgium, Dánia és Ausztria behozzák az általános, titkos szavazati jogot, Angliában kikezdi az ősi felsőházat, Norvégia királyt cseréli, Portugália köztársaság lesz.

— Eljen Portugália! Eljen az új köztársaság! — zúgta másfél ezer ember és viharos tapsorkánban tört ki, mely percekig tartott és láthatólag kellemetlenül érintette a pódiumon ülő „udvarképes” urakat.

— Japán, ez az új kulturális véres háborúban megveri az orosz medvét és megdől a félelem, hogy valaha is elsöpörné Európát az orosz áradat. Amerikában megindul a harc a ringek és trösztök ellen az államhatalom nevében. Magyarországon megindul a harc az általános, titkos választójogért, melytől Tisza István, ez a maradi politikus, a magyar szupremáciát oktanul felüli.

— Mikor az egész világ népei öntudatra ébrednek — folytatja — hol van a híres, magyar szabadságszerető? (Bánffy helyesl.) A lázítást megvan, bizonyosága a sok miniszterváltás. Már minden párt nagy emberei voltak miniszterek, úgy, hogy a névsort ismételni kell, pedig minisztert mindig lehet táfalni, pályázat nélkül is. (Derültség.) De állandóság nincs. Nincs miniszter, aki tudhatná ma, hogy három hónap múlva is az lesz? Nagyon melegek lettek a barsonyszékek.

Legjobban mutatja a helyzet tarthatatlanságát az, hogy azt a nyugodt kormányzást, amelyet Tisza Kálmán tudott magának biztosítani, azt képtelen tíz év óta bármelyik kormány is létrehozni. Ez mutatja, hogy mai szerkezetében a parlament alkalmatlan nyugodt kormányzati lefolyás biztosítására.

Es ez a parlament — ez a legszomorubb — még csak nem is osztály-parlament. Erről már csak azért sem lehet szó, mert hiszen egy csomó földbirtokos és iparos is ki van rekesztve ebből a látzólagos osztályuralomból. Tehát nem osztályuralomról van szó, hanem a kiváltságosok szűkre szabott körének uralmáról, parlamentünk a kiváltságosokkal tarkított rendiségben alapul, ez a kiváltságos rész nyomja rá bélyegét az egész parlamentre.

Ha az ország függetlenségét, ha a népszabadság állapotát tekintjük, mi még 48-nál állunk. Ha azonban figyelembe vesszük a politikai beszédeket, amelyekben folyton Deák Ferenc, Széchényi István, vagy Kossuth Lajosra hivatkoznak, azt látjuk, hogy még 48 előtt állunk. Az idézetek azt mutatják, hogy a multból élünk s ha nagyot akarunk mondani, mindig reájuk hivatkozunk.

Nálunk mindent egy kicsi rész önös érdeke intéz és foglal le magának. Nem hiszem, hogy akadna miniszterelnök, aki váltót merne aláírni arra, hogy három hónapig miniszterelnök maradjon. Mert nem biztos, hogy a klikk és érdekek között mikor hagyják ott a barátait, mert őszinte, igaz program nincs. Nincs meg a beosztás, hogy ez a kapitalisták, ez az agrár-feudálisok, ez a munkások érdeke. Szűkre szabott agrár feudális családi jegyzetek alapján megy a kormányzás s így van az, hogy aki ma Tiszának tapsol, holnap Kossuth Ferencnek, azután esetleg Bokáyninak fog tapsolni.

A burzsoá-szempontról alkalmatlan parlament osztály-, sőt feudál-agrár szempontról sem tud vezetni. Mert hiszen nem volna baj, ha agrárius volna is a kormány ilyen agrárius országban, de akkor legalább arra törekedne, hogy olcsóvá tegye az élelmiszert, intenzíve a termelést. Ezzel szemben azt látjuk, hogy a földünk jó, a kormányunk agrár, mégis drága a kenyér és a hus és csökken a nép fogyasztóképessége. Azért, mert ami nálunk van, nem agrár-uralom, hanem agrár-feudális szűk családi érdekek dominálása. De ha már drága a kenyér, legalább gazdagok volnánk. De azok sem az ország urai. A pénzen megvett Bosznia kifizetéséhez a Regnum Marianum a hitetlen Franciaországba megy koldulni. Nem tudják az igényeket kielégíteni, de nem tudnak nemzeti vagyont gyűjteni, hogy az európai koncertben a nagyurak védelmére a hadsereget fentarthassák. Van még egy szempont. A király és a nemzet kérdése sincs megoldva. Ez a parlament nem tudja megállapítani és biztosítani, hol kezdődik a nemzet, hol a király joga. Ha egyik oldalon a hatalom a katonaság, legyen az a másikon a népek sok milliója.

Itt a munkáskérdés. Ha a munkás hangosan szól, lázadó és le kell törni, vagy el kell zárni. A munkás nem jogot kér, hanem új erkölcs alapján új társadalmat akar. Nemcsak kenyérről és jogról van szó, hanem új társadalmi alakulásról. Erzi ma már a főrend is a változott helyzetet. Azelőtt katonát adtak az országnak, ezt ma mi adunk, a tömeg, az ország védelmét, az iskolákat a tömeg teremti meg. A munkás osztály ma már nem a munkást, hanem a munkát képviseli; új erkölcs új törvényeket követel és teszük szükségessé, hogy a munkásosztályt odaengedjék a parlamenthez, hogy a békének minden szép eszközével küzdjenek s megvívják verpad nélkül a nagy harcot, amely letagadhatatlanul meg van s mindig erősebb lesz.

Házlebontás miatt Nádudvary Lajos cégnél

Piac-utca 28. a Nagytőzsde mellett.

Péngkiárulás

Az összes raktáron levő vászon, kézmű és rövidárak, női ruhaszövetek, barchetek, kartonok, gyapjukendők és minden itt fel nem sorolt áru a legolcsóbb árakon lesznek kiadva.

Megkapni valamit kétféleképpen lehet: vagy adásvételi szerződéssel, vagy forradalommal. Az általános választói jogot sem kell másként tekinteni. Mi adunk vért és pénzt a nagyhatalomnak, ugyanennyivel kell gyarapítani a nép hatalmát is. Ez jár nekünk ellenértékül, mert a hatalom árát mi fizetjük meg.

A munkapárt programjában azonban a népszabadságról nincs semmi, csupán diadalalmor van a pártban, a melynek meg kell bukni, a mely a nemzetnek, a munkásnak nem ad semmit. Ha ma Kossuth Lajos és Széchenyi István élne, Széchenyi azt mondaná, a mit a választási liga, Kossuth azt, a mit a szociáldemokraták.

A választói liga képviselje a polgári óvatosságot, a munkásság adja az energiát, a szélső tüzet. Nekünk tette készen kell lenni. Harcunk nehéz, mert nálunk nincs még közvélemény, mert azt nevelték belénk, hogy az eseményeket, földadatokat mindig személyek köré csoportosítjuk. A külföld szerint a tömegeknek kell megteremteni a közvéleményt. És dolgozni kell mindenkinek. Vitatkozni, szervezni, küzdeni kell, korteskedni, veszekedni, civakodni, barátot ellenségévé, ellenséget barátá tenni. Nem ellenfélnek, hanem ellenségnek kell tartani a más véleményen levőt s ha így cselekszik mindenki, olyan erős táborunk lesz együtt, a mely majd kikényszeríti a munkaparlamentet, a népszabadságot, a jogot.

Határozati javaslat.

Ezután dr. Kovács Gábor a következő határozati javaslatot olvasta:

„1910. évi október hó 9-én pártkülönbség nélkül tartott népgyűlés állást foglal az általános, titkos, egyenlő és községenkénti választójog mellett, amelytől az ország demokratikus fejlődését és megújodását várja s megbizsa elnökségét, hogy az általános, titkos, egyenlő, községenkénti választójog haladéktalan törvénybe iktatása céljából a magyar országgyűlés képviselőházhoz a népgyűlés nevében kérvényt intézzen. Ugyanakkor kimondja, hogy az általános, egyenlő, titkos választójog országos szövetségének debreceni fiókját megalakítja sa szervezés előkészítésével dr. Legányi Gyulát bizza meg“.

Az elnök az egyhangú eljenzésből megállapítja, hogy a népgyűlés elfogadta a határozati javaslatot. Közkívánatra még Jinosy Zoltán ref. lelkész mondott beszédet.

Jinosy Zoltán ref. lelkész beszélt ezután:

Azok közé tartozom — mondta — akik Kossuth Lajost tartják a legnagyobb embernek, azután Petőfit. Kossuth nevében együtt van a múlt és jövő. Olyan az ő neve, mint a gyújtó lencse, a végtelenből összejönnek benne a sugarak, hogy megint milliókra szétszóródjanak. Kossuth eszméit felelni nem lehet. Azt bizonyítja Bokányi Dezső beszéde is, amelyben igazán gyönyörködtem. Neki is hivatkozni kellett Kossuth Lajosra, mert ő él, mert bekövetkezett, amit megjósolt, hogy ha eltemetik, akkor fog élni. Kossuth Lajos nem valószínűsíthető meg mindent, amit akart, mert nem állottak rendelkezésére a politikai erők. Hogy csak a választójognál maradjunk, nemcsak 1851-ben Angliában mondott beszéde, de 1848 előtt mondott beszédei, cikkei bizonyítják, hogy már régen az volt a meggyőződése, hogy Magyarország ujjá-teremtése csak úgy lehetséges, ha a politikai jogokat általánosítanák. És ez a Kossuth Lajos, aki a népszabadságnak és a nemzet függetlenségének bajnoka volt, most, amikor sivar politikai helyzeteken át bukácsolunk, kell, hogy mint a bibliai népet éjjel a tűz, nappal a lángoszlopok, vezessen.

Nem igaz, hogy 48-ban ujjászülettünk. A sajtó — a vélemény-szabadság nincs meg, a főrendiség megmaradt. Akkor csak új lépést tettünk s akkor lesz meg az

ujjászületés, ha megvalósítjuk az általános, titkos, egyenlő és községenkénti választói jogot. Nem akkor, ha bevisszük a népet az alkotmány sáncai közé, hanem ha leromboljuk e sáncokat és mint egykor a spártaiaknál: a mi mellünk lesz a bástya.

Szomorú dolog, hogy a népszabadság és a nemzet függetlenségének kérdését sokszor egymásnak szeggették. Két kardot adott isten a kezünkbe s azzal mi egymást, önmagunkat kaszaboljuk. Kinizsi is két karddal hadakozott, de nem volt bolond, hogy a két karddal önmagát vagdalja össze. Nekünk is ilyen két kardunk a népszabadság és a függetlenség; ne egymást, hanem ellenségeinket kaszaboljuk velük. A népszabadság megvalósításával, a választói jog törvénybe írásával a függetlenséget is kivívjuk s nekünk a egyik a másikkal kell. Mert mi nem szabadságban akarunk egyenlőséget, hanem szabad, független, gazdag hazában. Hiszen a fegyházban is egyenlőség van.

De mi azt akarjuk, hogy a nép legyen szabad, független, gazdag, mert a nép a haza. A nemzeti zászló nyelével a népet nem, mint eddig, levern, selymével, mint szemfedővel eltakarni, hanem sasszárnyakkal fölemelni kell. Végül elszavalta Jinosy „Magyarország lobogója“ című költeményét nagy tetszés mellett.

Az elnök végül meleg hangon mondott köszönetet a vendégeknek, a szónokoknak, különösen Báuffy Dezső bárónak, a megjelenteknek és a gyűlést 1 órakor berekesztette.

! Kifűntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel, oklevéllel. !

KÖSZVÉNY, ellen a legjobb háziismer a híres
CSUZ **ÉS REUMA KIRÁLY BALZSAM**

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűtőbb eseteknél már egyszer beörzöslésnél a fájdalomakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszerárában

1306 DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Kölcsonös Segélyező-Egyület új 2 em. palotájában

Hajdumegye a mult hóban.

Havi jelentések.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt 9 órakor tartotta rendes, havi ülését, melyen a szakelődök terjesztették elő rendes, havi jelentéseiket.

Az alispáni jelentés szomorúan állapítja meg a tény, hogy a kivándorlás egyre tart, bár már nem is olyan tömegesen hagyja el a föld népe az országot. Némelyik utlevéllel 4—5 tagu család is megy, a mi azt mutatja, hogy ezek végleg megtelepednek az új világban, a hol megélhetésük biztosítva van.

Jelentést tett a bizottságnak a tisztifőorvos a közegészségügyi állapotokról, melyek egyre javulnak; a koleraveszedelem ellen az óvintézkedéseket kellő időben megtették és foganatosították. A megye területén koleragyanus esetek fordultak ugyan elő, de kiderült, hogy egyik sem volt koleraeset.

Az alispáni jelentés.

Az ülésen Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt jelen voltak: Kovács Gyula alispán, Pénzes Sándor árvaszéki elnök, Pákozdy Sándor főjegyző, dr. Czeglédy Mihály tiszti ügyész, dr. Losonczy Álmós tiszti főorvos, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, Latinovits Mihály műszaki tanácsos, Csánky Viktor tanfelügyelő, Soproni Károly pénzügyigazgatóhelyettes, dr. Nábárczy Béla és Ertsey Gyula aljegyzők, dr. Táby Mihály államügyész, Reitz János főállatorvos, Kömmerling János, dr. Baltazar Dezső, Kálmán Lajos, Kiss Ferenc, Padrah Sándor, dr. Major Gyula.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági állapotok jók voltak. Kiadtak a mult hónapban 7 utlevelet, tárgyalás alatt maradt 6. Mind a 7 utlevél Amerikába szölt. Kivándoroltak Bősörményből Elek Márton és neje Fekete Eszter, Elek Emma, Elek Márton és Elek Zoltán gyermekeivel, Isza Imre, Kovács Gáborné Gellén Zsuzsa, Zsuzsa, Gábor és Iré gyermekeivel, Hajdúszoboszlóról Schmidt Istvánné Hoebban Katalin Aranka leányával, Balázs Istvánné Szikszai Anna Erzsébet és István gyermekeivel Egyekről, Elek Rozália Tégláról, Nyisztor Imre és neje Fehérvári Anna Hajdudorogról.

Közegészség.

Szeptemberben a közegészségügyi állapot kedvezőbb volt, a hevenyfertőző betegségek enyhe lefolyásúak voltak. Az uralkodó kóralak a gyomorlob volt, csecsemőknel. A legtöbb halálozást a tüdővész okozta. A roncsoló toroklob 14, a vörheny 24, a kanyaró 7, a vérhas 1, a fültömírgyömb 2, a tifusz 39 megbete edést okozott 3 halálesettel. A kolera elleni óvintézkedések megtették; 5 koleragyanus eset történt, de kiderült, hogy nem kolerasok.

Született a mult hónapban 574 gyermek, közte 16 holtan; elhalt 305 egyén. A természetes népszaporulat 253.

Tanügy.

Szeptemberben a vallás- és közoktatásügyi miniszter a nádudvari állami elemi iskola 4 új tanterme fölépítésére 29.031 koronát engedélyezett, a hajdudorogi állami népiskolához a 7. tanítói állásra Oláh Kornélné okleveles tanítónőt nevezte ki. Nagy Ambrus téglási ref. tanítót ideiglenesen nyugdíjazta, mert beteg. A tanfelügyelő javasolja, hogy Püspökladányban 2 új tanítói állás szerveztessék és eziránt kérestessék meg a püspökladányi református egyház.

Az adó.

Szeptember hó folyamán befolyt: egyenes adóban 297.289, hadmentességi díjban 3179, bélyegjövődékben 182.239, jogilletékekben 98.988, díjjövődékben 274, dohányjövődékben 169.640, határvámjövődékben 33.861, fogyasztási és italadóban 28.451 korona. A pénzügyigazgató 1, a miniszter 6 esetben adott fizetési halasztást.

Az utépitések.

Az elmúlt hónapban a Debrecen-tokaji uton a kő utpálya a 13. kilométerig kiépült; a Debrecen—egri törvényhatósági uton a kőpálya építése a 46—52 kilométer szakasz közt van folyamatban; a Debrecen—békési törvényhatósági uton a padkarendezési munkák végeztetnek.

Az állategészségügy.

Az állati megbetegedések közül a lépfene fellépett Nánáson és Ujvároson, a rühkór Szoboszlón, a sertésorbánc Hadházon, a serté-vész Vámospércesen; megszűnt a lépfene Bősörményben és Ujvároson, a rühkór Tetétlenen és Kabán, a sertésvész Nánáson és Püspökladányban. Fertőzött maraut szeptember végén 9 község.

Legnagyobb raktár **Takaréktüzhelyekben** és olcsó árak mellett.

(konyha) Fa és szénfűtésű vaskályhákban és magyar gyártmányú cserépkályhákban

Bészler és Dávid
vaskereskedőknél
Debrecen, Piac-u. 7. sz. Vecsey-ház.

VÁRMEGYE.

Megtámadott raktárnok. Büdzentmihályon vasárnap éjjel több legény megtámadta Pazonyi János raktárnokot s véresre verték. A csendőrség megindította a nyomozást.

Felakasztotta magát. Megunta az életét Pozsák István 45 éves hajdunánási földmives. A sok nélkülözés, anyagi gondok annyira elkeserítették, hogy vasárnap reggel felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az esetről telefonon tették jelentést a debreceni kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

VÁROSHÁZA.

Mentőszekrény a színházban. A rendőrkapitány előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a színházban mentőszekrényt helyezzen el és ezt szereltesse föl.

Kész a nagyvárad vasut. A nagyvárad vasut derecske—nagyvárad szárnya már teljesen kiépült. A vasutrézsvénytársaság most a Debrecen város által megszávozott 60,000 korona hozzájárulás kiutalását kéri.

Zemplén és a debreceni felirat. Debrecen városnak a képviselőházhoz intézett feliratát, hogy az osztrák-magyar bank emelje föl 500 millióra a jelzálogkontingensét, Zemplénvármegye hasonló felirattal pártolja.

Debrecen alapítványa. A pallagi gazdasági akadémián megüresedett Debrecen város egyik alapítványa helye. A pályázók közül Latzko Károlynak ítélte oda a tanács az alapítványt.

Tüzoltó diákok találkozója.
Harminc év után.

Vasárnap összegyűltek városunkban azok az öreg diákok, akik harminc évvel ezelőtt a kollegiumi tűzoltóegyletnek tagjai voltak. A találkozón résztvettek a következők: Dr. Eröss Lajos püspök, Dicsőfi József lelkész, Gyüre László, Medgyaszay Gyula, Magoss György, Mácsai Sándor, Ruston Sándor, Vértessy Mór, Sógor Endre, Elek István, Erdős Ignác, Nagy József, Csáki János, Miskolc László, Rotmár Ferenc, Szabó Imre, Leslőky István, Major Gyula, Ferenc Gyula, Medgyaszay Miklós, Dicsőfi Sándor, Kovács Gábor, Kovács Gyula, Oláh Imre, Tereli Gyula, Kósa Zsigmond, Kürovsky Jeremiás, Szele György.

Meghívták továbbá azokat is, akik régebben voltak tagjai az együletnek s akik közül megjelentek: Kovási Ferenc debreceni földbirtokos tag 1859—61-ig, Csete György gyulavári tanító, Tóth Lajos tiszadobi lelkész, Bányai László bagaméri lelkész, dr. Kocsár Gábor debreceni ügyvéd tag 1874—1877, Hajdu Zsigmond püspöki titkár tag 1872—1876, Ferenc Elek főszolgabíró tag volt 1869-ben, Surányi Imre posta és távirada felügyelő, tag 1871—73.

Délelőtt istentisztelet volt a collegium oratoriumában, amelyen dr. Eröss Lajos püspök, volt alelnök mondott imádságot. Majd Dicsőfi József, főjegyző felolvasta a husz éves találkozó jegyzőkönyvét. Ezután az elhunyt elnök helyett dr. Eröss Lajos püspököt választották meg elnökké, alelnökké pedig Szele Györgyöt.

Délben közeled volt a nagyerdei Polgári lövöldében. Az egykori tűzoltó diákok elhatározták, hogy tíz év múlva ismét összejönnek.

SZÍNHÁZ.

Ma, kedden, okt. 11-én színpadra kerül:

Taifun.

Dráma 3 felvonás.

HETI MŰSOR

Szerdán: Pillangó kisasszony, opera. A) bérl. Csütörtökön: Kuruzsló, színmű. B) bérl. Pénteken: Elvált asszony, operett. C) bérl. Szombaton: Tolvaj, színmű. A) bérl. Vasárnap délután: Peleskei nótárius, operett. Este: Csákó és kalap, vígj.

Táncos huszárok. Korán rászorult a színtársulat a múlt szezon kasszadarabjainak ismétlésére. Vártunk egy kipihent gárdát friss repertoárral s íme már az első hetekben azt kell tapasztalnunk, hogy műsort csak a régi lejátszott darabokból tudnak összeállítani. Avagy mit bizonyít a Táncos huszárok, Taifun, Elvált asszony és — las not least — a Tolvaj, amely éppen utolsó előtti előadás volt — ha jól emlékszünk május 15-én — a múlt idényben. Reprizekre és premierekre — hiszen van adósság bőven — tartanak igényt a bérlők, akik már torkig vannak a Táncoshuszárokkal, Taifunnal és társaival. Ami pedig a Táncos huszárok előadását illeti, ez újabb bizonyítéka az énekes ensemble gyengeségének. A kórust — hogy mindjárt ezen kezdjük — új tagokból verbuválták, akik előtt teljesen ismeretlen a Szirmai zenéje s így csak a régiek fujják kedvetlenül. A zenekar, amely nagy részben nem hivatásos erőkből áll, úgy látszik, csak ott esténként tart próbákat s összeállítás sem alkalmas arra, hogy élvezetes muzsikát produkáljanak. A Táncos huszárokban mutatkozott be a hamarosan eltávozott Kun Irén utódja: Miskei Aranka. Nem vonjuk kétségbe, hogy Sátoraljauhelyen őszinte meglepedésre működhetett, azonban a debreceni közönség igényeit nem elégítheti ki, az már bizonyos. Hangja kiterjedelmű, énektechnikája nincs s a színpadon sem eléggé otthonos még. Kardos Gézárt megkímélheték volna attól, hogy énekparthiet vállaljon. Hol van a második tenorista? A többi szereplők több, kevesebb igyekezettel iparkodtak az előadás végéhez jutni.

Taifun. (A színházi iroda jelentése.) Ma, kedden Lengyel Menyhért színműve kerül színpadra. Az utóbbi időben alig mulik el nap, hogy a fővárosi lapok ne foglalkoznának Lengyel Menyhért kiváló darabjával, mely a külföldi színpadokat járja most. Az igazgatóság új betanulással viszi színpadra a Taifunt. Tokeramot Zilahy, Kerner Ilona szerepét pedig T. Csige Böske adja, kinek e szerep egyike legjobb alakításainak. Nagyobb szerepeket játszanak Thury Elemér, Kemény, Ligeti, Kardos Huzella, Nádor.

Pillangó kisasszony. (A színházi iroda jelentése.) Szerdán Puccini operája, a Pillangó kisasszony, foglalkoztatja az énekes személyzetet. Nagyobb szerepeket énekelnek: Zilahyné, Torma Zsiga, Kemény Lajos, Bárdos Irma, Horváth Kálmán.

Hol a zsonglőr? — hangzott a kérdés vasárnap az Uranus színház környékén. A színház kitűnő vendégművésze: Addiks amerikai komikus zsonglőr és céllövő parodista ugyanis vasárnap este hirtelen rosszul lett, úgy, hogy nem léphetett fel az Uranus színház 9 órai előadásán. Az előadás közönsége meglehetősen elégedetlenül távozott a színházból s ez az elégedetlenség indokolt is azok előtt, a kik már látták a kitűnő komikus zsonglőr kacagtató mókáit és golyómutatványait. A vasárnapi elégedetlenség bizonyára megragadják az alkalmat, hogy megnézzék Addiks mutatványait, annál is inkább, mert az amerikai vendégművész az Uranus színház legközelebbi új műsorának keretében befejezi debreceni vendégjátékait.

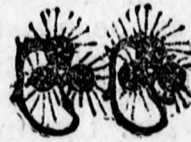
Az Uranus színház mai műsora. Tegnapi, hétfőn mutatta be az Uranus színház új műsorát, melynek minden egyes

sáma valósággal frappirozta a tegnapi előadások zsufolt nézőterét. A kiválóan változatos, új műsor — mely ma és holnap utoljára látható — a következő: 1. Vilmos császár északi utazása. Eredeti helyszíni felvétel. — 2. Az igazi anyai szeretet. Dráma. — 3. Egy rendellenes leány. Bohózat. — 4. Addiks, komikus zsonglőr és céllövő parodista fellépte. — 5. Az új zenetanár. Bohózat. — 6. Ferra Olga átváltozó művésznő fellépte, új színhatásokkal. — 7. A fegyenc: egy gonosztevő története. Dráma. — 8. A mama unokája. Bohózat. Előadások rendje hétköznapokon: délután 5—7 óráig mozgókép-képműsoros előadások folytonos bemenettel. Este pontban 7 órakor kezdődik az első és pontban 9 órakor a második esti előadás. Ezen esti előadásokon fellépnek a vendégművészek is. Az esti előadásra bármikor is érkező közönség csakis azt az előadást nézheti meg, amely előadásra jegyet váltott. A következő előadásra csak is új jegy váltása jogosít. Kedvezményes áru jegyek 9 óráig érvényesek.

Menyasszonyi ékszerek!

Legnagyobb választékban!
Legolcsóbb árakon!
Jótállás mellett!

Löfkovits Arthur
és Társa

magyarország

legnagyobb legmegbízhatóbb
órás és ékszerész
ezüstmű üzemében. 1693

Halálos halászat.
Belezuhan a tóba.

Halálos szerencsétlenség történt vasárnap délután a Margit-fürdő háta megett levő tónál. Egy kis fiú ugyanis belezuhan a vízbe s hulláját több, mint három órai fáradságos munka után tegnap sikerült kifogni. Az eset részletei a következők:

Szabó István 10 éves gyermek a nevelő atyja, Fekete Antal Bethlen-utca 76. szám alatti lakos gondozása alatt állott. Vasárnap délután, egy egy óra körül elkéredzett a kis fiú a Nagyerdőre játszani. Azonban nem oda ment, hanem a Margit-fürdő közelében levő tóhoz, amelyben sok aranyhal van. Szabó István egy darabig elnézegette ezeket, amint fel-felbuktak a víz szélére s aztán elhatározta, hogy kifog közülök egy párat és hazaviszi.

Csakhamar hozzá is fogott a halászat-hoz. A tónak jó magas töltése van, a föld azonban megcsuszott a kis fiú alatt s így beleesett a vízbe. Kevés idő múlva az arajárók megtalálták a kis Szabó István cipőjét és kalapját, amelyet beszolgáltattak a rendőrséghez.

Itt ismerte fel azokat a szerencsétlenül járt gyermek egyik hozzátartozója, akit már nyugtalanított a kis fiú eltűnése s elment a bűnügyi osztályra, hogy ott érdeklődjék utána. A rendőrség a tűzoltósággal karöltve tegnap délelőtt felkutatta a tavat. Tutajokat róttak össze s sikerült is a holttestre, mélyen az isszapban, hosszú

póznák segítségével ráakadni s azt onnan kiemelni. A munkálatoknál a tűzoltóság részéről megjelent Publíg Ernő főparancsnok, a rendőrségtől Dobos József rendőrbiztos. A holttestet beszállították a kórház halottas kamarájába. A nyomozás megállapította, hogy a katasztrófát a kis fiu saját vigyázatlansága okozta.

A debreceni Nagyerdő jövője.

Szerdán délután lesz a főértekezlet a városházán.

A korcsolya és csónakázó ügye.

A Debreceni Ujság már részletesen ismertette azt a nagystilű tervezetet, a melyet a Debreceni Torna-egyesület vezetősége a Nagyerdő színpítésére és Debrecen város díszére 100,000 korona költséggel a Nagyerdőn létesíteni akar. A vasárnapi szükkörű értekezlet lelkesedéssel fogadta a tervet és kimondotta, hogy szerdán délután fél hat órákor a városháza nagy tanácskozó termében újabb társadalmi összgyűlést tart. Erre hivatalos Debrecen összes férfi, hölgyközönsége és a Debreceni Torna-egyesület minden tagja. Külön meghívót tehát senki se várjon. Az egyesület felhívását egyébként újból leadjuk:

Régóta közóhaj városunkban, hogy egy modern igényeknek minden tekintetben megfelelő korcsolya-pálya létesítsék. A Debreceni Torna-egyesület ezelőtt két évvel mozgalmat indított ez irányban. Az előkészítésnek munkája ma már annyira előrehaladt, hogy most már csak Debrecen város társadalmának meleg és áldozatkész érdeklődésén mulik, hogy a közszükséglet képező korcsolya-pálya a folyó évben létesüljön.

Felkérjük ennél fogva Debrecen város társadalmának hölgy és férfi közönségét, különösen kedves urleányokat, a kik a korcsolya-pálya érdekében szívesek voltak a polgármester urnál külön memorandumban kérelmezni, hogy szerdán, (okt. 12-én) d. u. fél 6 órákor a városháza nagytermében tartandó értekezleten okvetlenül minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Kiváló tisztelettel a Debreceni Torna-egyesület nevében: Dr. Magoss György, elnök. Lestyán Adorján, udvari tanácsos, elnök. Dr. Horvay Róbert, ügyv. elnök. Dr. Radó Rezső, titkár. Boruss Mihály, titkár.

Kivánatos, hogy ezen a gyűlésen részt vegyen Debrecen város intelligens közönségének egy nagy képviselője.

UJDONSÁGOK.

Huszárönkéntesek iskolája Debrecenben lesz.

Városszerte méltán keltett meglepetést az a hír, hogy a gyalogosok önkéntes iskoláját Fehértemplomra helyezték át. Még élénken pertraktáltak Debrecen melőlőzését, mikor megjött a távirati értesítés a legszebb kárpótlásról, hogy a gyalogosok önkéntes iskolája helyett Debrecen megkapta a huszárönkéntesek iskoláját.

Vasárnap jött meg a távirati értesítés azzal, hogy a huszárönkéntes iskola vezető tanára Nedeczky Ferenc, a Vilmos huszárrok kapitánya, a debreceni uri társadalom méltán kedvelt tagja lesz.

A hír természetesen nemcsak megnyugvást, de örömet is keltett. Debrecen

fényes kárpótlást kapott. Több lovas ezred önkénteseit összpontosítják Debrecenbe, akik a Vilmos huszár ezred önkénteseivel együtt már esütörtökön Debrecenben kezdik meg az önkéntesi iskolát.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Kifejezhetetlen fájdalom bánatos érzésével tudatjuk, hogy áldott jószágú édes anyánk, forrón szeretett kedves nevelt leányom, illetve édes leányom, feledhetetlen testvérünk: Bacsó Margit asszony, boldogító életének 33-ik évében, rendkívüli szenvedések megvívása után, f. hó 9-én, reggeli 1 órákor jobblétre szenderült. Drága halottunk földi sátorát f. hó 11-én d. u. 3 órákor fogjuk a hatvan-utcai 21. sz. házunknál tartandó rövid ima után a hatvan-utcai sírkertben, a családi sírboltban csendes siri nyugalomra helyezni. Végtiszteségtételéről az idvezült közeli s távoli rokonságát, barátait, ösmerőseit bánatos szívvel értesítjük. Gyermekai: Margit, Irén. Bánatos nevelő anyja: özv. Koncz Elekné Bacsó Piroksa. Bánatos apja: id. Bacsó Pál nejevel és gyermekeivel. Egyetlen édes testvére: ifj. Bacsó Pál gyermekeivel. A temetést Dankó Béla tem. int. rendezi.

* **A püspök elutazott.** Dr. Eröss Lajos ref. püspök tegnap Miskolcra utazott, hogy jelen legyen Dókus Ernő, a tiszántuli ref. egyházkerület új főgondnokának beiktatásán.

* **Huszonöt éves a Dmke.** A délmagyarországi közművelődési egyesület ez év október 23-án ünnepi fennállásának negyedszázados jubileumát Versecen, ahol jubiláris közgyűlést tartja. A hazafias egyesület meghívta közgyűlésére Debrecen városát, mint alapító tagját.

* **A Debreceni Torna-Egyesület győzelme Kassán.** Vasárnap, f. hó 9-én, Kassán mérkőzött a DTE. kiváló football csapata Északmagyarország bajnokságáért, a „Kassai Munkás Torna-Egylet” footballistáival. A mérkőzés a DTE. fényes győzelmével végződött, 5:0 arányban vevén meg a Kassaiakat. A diadalt annál értékebbnek tarthatjuk, mivel azt hosszú, fárasztó utazás után, idegen pályán, szokatlan viszonyok közt, tehát erősen meghendikepelve érte el a KMTE. ellen, mely a múlt évi bajnokság második helyezette volt. A debreceniek mindvégig fair, finom modorban játszottak és szép kombinációjuk nem egyszer tapsra ragadta az egybegyűlt nagy közönséget. A DTE. gauljait Szűcs, Tolnai, Antal és Bach rugták. Ezen győzelmével is hatalmas lépéssel közeledett a DTE. Északmagyarország football hajnokságához.

* **A debreceni repülés.** Nagyban folynak az előkészületek a vasárnapi repülésre. A város tanácsa, tekintve a célt, melyet a repülés bemutatása városunkban szolgál, 600 korona segélyt szavazott meg. A közönségnek érdekében a legszelesebb körű intézkedések történnek. Tegnap délután a repülés terén jártak: Körner Adolf és dr. Tóth Mihály tanácsnokok, Rostás István rendőrőfkapitány, dr. Ozory István r.-kapitány, Publíg Ernő tűzoltó-parancsnok és Letzter József, a repülés rendezője. A repülés terének pontos meghatározása, a repülések irányának kijelölése a közönség biztonsága szempontjából és a rendőrség igénybevétele a közrend szempontjából képezte a helyszíni megbeszélést. Minden intézkedés megtörtént, hogy a repülő-mutatványok minden egyes mozzanatát a közönség balesetek ellen biztosított helyről jól láthassa és megállapodás jött létre a repülés idejére vonatkozólag is. A repülés vasárnap délután fél 3 órákor kezdődik. A kisvasut a közönséget egészen a repülés nézőteréig viszi, ezek a külön vonatok már

délután 1 órától közlekednek a városból és a repülés befejezésekor a visszaszállításról gondoskodnak. Rostás István főkapitány szigoruan intézkedik, hogy a bérkocsik a rendes megállapított tarifáért közlekedjenek. A közönség kényelmére és a helyek könnyen hozzáférhetőségére minden intézkedés megtörténik, valamint arra nézve is, hogy az ingyenes közönség a repülés területének környékétől oly messze tartassék, hogy ezuttal ingyenes szórakozásban senkinek se legyen része. Ennek ellenében a helyárak olyan olcsóak, hogy a repülést bárki megtekintheti. A páholy 4 személyre 20 korona, elsőrendű ülőhely 5 korona, másodrendű ülőhely 3 korona, elsőrendű állóhely 2 korona, másodrendű állóhely 1 korona. A középiskolai tanuló ifjuság tanáraik vezetése alatt 50 fillér belépési díjat fizet. Ugyanennyiért tekintheti meg a katonaság is őrmestertől lefelé, a repülési mutatványokat. Előjegyzéseket már a mai naptól elfogad Letzter József udvari fényképész műtermén kívül Aczél Henrik, Antalffy József és Csáthy Ferenc könyvkereskedők, Benyáts Emil, Kontsek Kornél, Molnár Ferenc, Frank Testvérek kereskedők, Nagy Samu és Schwarz Dániel dohányárudájában. — Ugyan e helyeken a jegyek már a szerdai naptól árusítatnak. A repülés napján a repülő-terén jegyek nem árusítatnak, mivel a határkordonon keresztül jegy nélkül már senki be nem juthat.

* **Hirtelen halál.** Széchenyi kert 1. szám alatt Pintér Gusztávnál dolgozott egy munkás ember, aki két nappal ezelőtt megbetegedett s tegnap meghalt. Az ismeretlen egyen kilétét eddig nem sikerült megállapítani. Az orvosok konstatálták, hogy szív-szélhűdés érte.

* **Fedetlen kut a Nagyerdőn.** A katonai lövölde mellett a Nagyerdőn fedetlen, nyílt kut van, amelybe a minap beleesett egy munkás ember és kicsi hija, hogy oda nem vészett. A főkapitány jelentést tett a tanácsnak az esetről, hogy sürgősen készíttessen fedelet a nyílt kutra, nehogy szerencsétlenséget okozzon a város hanyagsága.

* **Megvert éjjeli örök.** Egri György és Tóth Ambrus éjjeli öröket, akik a Helyi-vasut telepén teljesítettek vasárnap éjjel szolgálatot, öt csavargó megtámadta s mindkettőjüket botokkal véresre verték. A súlyosan sérült embereket a mentők beszállították a kórházba. A rendőrség a nyomozást megindította.

* **Két nap halottai.** Vasárnap és hétfőn a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz: Pálosi László ref. 57 éves, Hajdu András ref. 1 hónapos, Bacsó Margit ref. 33 éves, Bogó Józsefné ref. 49 éves, Gerébi Péter g. kath. 3 hónapos, Lőrincz Mária r. kath. 1 hónapos, Varga Eszter ref. 2 hónapos, Tóth György ref. 8 hónapos, Oláh Lajos ref. 1 napos.

* **A vasárnap.** Vasárnap éjjel öt részeg embert szállítottak be a bűnügyi osztályra. Csak tegnap reggel tudták megállapítani a személyazonosságukat, amikor kijózanodtak.

* **Atmeneti kabátok óriási választékban** Grünfeld Adolf és Társánál, Kistemplom mellett.

* **Orvosok figyelmébe!** A napokban jelenik meg Sobotta, az ember autonómiajának atlasza 3 kötetben és Wullstein, sebészet tankönyve 3 kötetben. E két kitűnő szakmunka megrendelhető Antalffy könyvkereskedésében.

* **A piacon,** 85. szám alatt, ujonnan épült 2 emeletes sarokházban több rendbeli üzlethelyiségek és urilakások 1911 május, esetleg februárra kiadók. Értekezni lehet Wiener Adolf ponyva- és zsáküzletében, Kossuth-u. 27.

* **Elegáns uri divat-ujdonságok** érkeztek az őszi szezonra Aszmann Ferenc üzletébe, Debrecen, Piac-u. 27.

* **Rendkívüli olcsó árak**, tulhalmozott raktár miatt férfi és fiú ruhákban Grünfeld Adolf és társánál (Kistemplom mellett).

* **Iskola-táskák**, könyvszijak, tentartók és tolltartók legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. sz.

* **Férfi és női kalapokat** a legszebben javít és tisztít Békés kalapos műhelye, Piac-utca 46., az udvarban.

* **Kedves az egészsége?** Akkor használja ön az Erzsébet-ártézi szénsavval telített forrásvizet, ami étvágyát elősegíti, gyomorrontást megakadályoz. Megrendelhető Hatvan-u. 28. Telefon 843.

* **Kalap** ujdonságok a legolcsóbbtól a legfinomabbig **Lengyel Samunál** Piac-u. 43.

* **Női kézitáskák**, bőröndök, uti-kofferek és utazási kellékekből állandó nagy raktár Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

* **Posztó**, chloth, selyem és trikó alsó-szoknyák nagyválasztékban Kardos Lászlónál, Kossuth-u. 9.

* **Elegáns férfi kalapok**, különleges nyakkendők és más egyéb őszi ujdonságok feltűnést keltő szép választékban Frank Testvéreknél, Piac-u. 50.

* **Sollingeni és angol acél zsebkések**, ollók, borotvák és borotválkozó kellékek beszerzésére legajánlatosabb Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. sz.

NYOMDAI MUNKÁK!!

eljegyzési kártya,
meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,
IRODAI NYOMTATVÁNYOK,
csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában
Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kladóhivatalban is eszközölhetők,
Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

TÁVIRATOK.

Apagyilkos fiuk.

Zilah, okt. 10. Nagy Ferenc és László testvére az apjukat agyonverték. Az öreg késsel támadt Ferenc fiára, akit meg is szurt. A fiú erre meglökte apját, aki a kályhára esett és mozdulatlanul terült el. A két fiú azt hitte, hogy az öreg meghalt, mire Ferenc tanácsára felakasztották, mintha öngyilkos lett volna. Az esküdtbíróság Ferencet 10, Lászlót 3 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Panamázó orvos és gyógyszerész.

Budapest, október 10. Nagy feltűnést keltett ma a fővárosban Glück Rezső gyógyszerésznek és dr. Frenkel Lipót orvosnak a letartóztatása. Dr. Frenkel Lipót a munkásbiztosító intézet orvosa volt, aki recepteket írt s küldött át a Glück-féle patikába, amelyeket azonban nem csináltak meg, de az árakat felszámították és kifizették a pénztárral s a hasznon a gyógyszerész és az orvos szépen megosztottak. Ilyenformán körülbelül 30.000 koronával károsították meg a munkásbiztosító intézetet.

A Haverda-pör.

Vasárnap és hétfőn.

A vasárnapi tárgyalás néhány lényegtelen kihallgatással kezdődött. Utána Popper Gyula tanu elmondta, hogy Haverda Mariska miként akarta öt rávenni a Jánossy alibije bizonyítására, elmondta továbbá, hogy Klein Pál Lipót és dr. Révész Tivadar ügyvéd mit tanácsoltak neki.

A veszedelmes vallomás után Balassa Armin dr. védő és Popper Gyula tanu között izgalmas szóharca támadt. Dr. Balassa Armin megállapítja, hogy Popper a rendőrség előtt tett vallomásában elhallgatta, a miket Haverda Mária neki anyjáról mondott.

Haverda Mária: Szegeden is megmondtam, ma is állítom, hogy Poppert ilyesmire soha sem kértem. Jártam üzletében, de csak vizért, a fiam számára.

Az elnök: Jánossy, van észrevétele Popper vallomására?

Jánossy: Én ott jártam a kérdéses napon az üzlet előtt s láttam is Poppert. Bizonyosan tudom, hogy Haverda április 5-6. táján volt Poppernél.

Klein Pál Lipót kihallgatása került most sorra. Az elnök felszólítására újra elmondja, hogy szerzett Haverdának alibit, tanut és nem tette Popper előtt az ismeretes kijelentést.

Több lényegtelen vallomás után Kakai Ödön, Lengyel Zoltán dr. irodavezetője vallomástételre jelentkezett. Makai hosszas bizonyítja, hogy Jánossy zsarolta a védőügyvédek és azzal fenyegetőzött, hogy vallomástételre jelentkeznek.

Az ügyész kérdésére Makai elmondja, hogy a Jánossy leveleiből az amerikai utazásra, Vojthára és Haverdára vonatkozó passzusokat ő huzta ki a saját jószántából.

Gál Jenő dr. védő indítványozza, hogy a leveleket hites vegyész szabadítsa meg az áthuzásoktól. Az ügyész ellenzi ezt. Balassa Armin dr. kikel Jánossy viselkedése ellen, aki valósággal szerinte főmagánvádóli jogokat bitorol. Visszautasítja az ügyésznek azt az állítását, hogy a védelem mellékvadakat akar csinálni Jánossy zsarolásából. Jánossy alávalóan vádol.

Elnök: Ilyen kijelentéseket nem tűrök.

Védő: Bocsanat!

Elnök: Ne feleseljen! Másodszor is rendre utasítom. A jövőben pedig erősebb rendszabályokhoz nyulok.

Védő: Fenyegetést nem tűrök! Ezt visszautasítom.

Elnök: Nincs joga visszautasítani. Tessék leulni.

E kinos incidens után Désy Géza dr. három levelet mutatott be a törvényszéknek. A leveleket Makai írta Jánossynak és Désy szerint Makai ezekben egyenesen kerte Jánossyt bizonyos dolgokra.

Désy Géza dr. védő még azt bizonyítja, hogy Lengyel és Bródy nem könyörületből segítettek Jánossyt, mert Haverda Mária nyugtákat adott Bródynak a Jánossynak fizetett összegekről.

Ezután az elnök délután két órakeresztette a tárgyalást s annak folytatását hétfőre tűzte ki.

Ujhelyi Jakab, hódmezővásárhelyi gazdálkodó vallja, hogy Vojthával egyszer huszonegyezett és az hamisan játszott.

— Nem igaz — mondja Vojtha indulatosan.

Bruckner Fülöp né Ullői ut 41. sz. lakásán albériő, aki Vermes Antal név alatt vett fel lakást ott a szegedi ítélet után Rózsi és Mici nővéreivel. Rózsi a felesége volt, Mici pedig Haverda Mari.

— Kerülni kellett a kíváncsiakat — magyarázza Vojtha.

Elmondja ezután az asszony, hogy Vojtha felhozatta Hódmezővásárhelyről cselédjét és ekkor a cseléd aludt Haverdával, míg Vojtha és felesége a házmeztérhez mentek éjszakára. Ezt megerősíti Thierl Géza házmeztér is.

Máté Erzsébet cselédeleány vallja, hogy Noviban Haverda és Vojtha együtt laktak és egyszer Vojtha a tengerből egy fuldokló gyermeket mentett ki. Borgyó Etelka vallja, hogy Vojtha Noviban gyémántgyűrűt tett zalogba és 900 frttal többet ért.

Fél 3-kor az orvosszakértők kihallgatására került a sor. Haverda védője, Balassa Armin kijelenti, hogy védelem épelméjű és nem akar kibujni ily módon a felelősség alul, de ha mégis orvosszakértőket hallgatnak meg, hallgassák ki dr. Barta Antal szegedi, dr. Vályi Dezső szabadkai törvényszéki orvosokat, Hajós Lajos egyetemi tanárt, Gál Jenő dr. védő Winckler István volt szabadkai ügyészt kéri kihallgatni. A törvényszék a védők előterjesztését elutasította.

Némethy Ödön dr. Haverdát beszámíthatónak mondja, bár erkölcsi telfogása laza. Ugyanezt mondja Jánosiról.

— Erkölcsös nő járhat-e ingben férfiak előtt? — kérdi az elnök.

Az olyat nem tartom erkölcsös nőnek — feleli az orvos.

— Tiltakozom az esküdtek befolyásolása ellen! — kiáltja dr. Gál Jenő védő.

— Én meg e hang, modor és kijelentés miatt rendreutasítom.

Délután 5 óraker felolvasták Haverda Marira vonatkozó telekkönyvi adatokat, mely szerint 209.000 K adóssága van. Haverda ezzel szemben azt állítja, hogy 136.000 K összes adóssága és abból is 36.000 K koronát volt férje, a Jarmathy Sándor vállalt fel. Lehet, hogy a fedezeti váltók forgalomba hozásával nőtt meg az adóssága. Felolvasták még a vádlottak erkölcsi bizonyítványait is.

Elhatározta a bíróság, hogy Jánosi memoirjait nem olvastatja fel, mert az megegyezik élő szóval tett vallomásaival, te a felolvasása felesleges.

Ezután az ügyész 3 főkérdést terjesztett elő a vádlottak bűnösségére. A védők kifogásolták azokat és mellékkérdések felteletét javasolták. A bíróság holnap dönt. Holnap lesznek a perbeszédék és éjszaka lesz ítélet is.

A hétfői tárgyaláson folytatták a tanukihallgatásokat.

Erczy Kálmán gépjavitó ipartelepe Debrecen, Hatvan-utca 53.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy Debrecen, Hatvan-utca 53 szám alatt szabadalmazott lópatkógyárral egybekötve egy nagyobb szabású gépjavitó ipartelep és gazdasági gépraktárt létesítettem, továbbá sikerült a Pálffy-féle nyers motorgyár kizárólagos képviselőjét megnyernem.

Ipartelepem a legmodernebb gépekkel van felszerelve, úgy hogy mindennemű gépek, cséplő garnitúrák szakszerű kijavítására, malomberendezések átalakítására, kazán szerelések, javítások és befalazások szakszerű eszközözlésére, tüzszekevények készítésére, mindenféle repedések és törések gyors hegesztésére, mezei vasutak felépítésére vállalkozom. S midőn szolgálataimat felvámolom, igérem hogy jó munkát és pontos kiszolgálást nyújtok mérsékelt díjazásért. A nagyerőmű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel 1515 Erczy Kálmán.

Ugyanott mű- és géplakatos tanoncok felvételnek.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI RENDELŐ-IRODÁJA nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30. Telefon 558 sz. 1495

Legjobb a Békési Róza „Rózsza” szín szappana

Közelgő mindszentek napja

alkalmára a „Bizalom“ temetkezési intézettel kapcsolatos

művirág és sirkoszorúgyár

(Kistemplombazár), ajánlja saját gyártmányú koszorúkiből kiállításának megtekintését.

Érc-gyöngy- és bőrutánzat koszorúk, művirággal ékesített palmarok, ágak nagyválasztékban, meglegősen olcsó árakon kaphatók.

Rendeléseket szobák díszítésére valamint virágállványok virágkosarak készítésére avagy felújítására, kiváló gondnal és izléssel olcsón teljesítünk.

Bármily rangú és rendű temetéseket, hulla felvétel és szállításokat, minden e célra dusan felszerelt üzletünk, kegyeletteljesen, pontossággal eszközöl.

Fém-, érc- és fakoporsókat minden színben és kivitelben, választékosan készletben tartunk. 1659

A nagyérdemű közönség szíves partfogását kérjük, szolgálakészen, kiváló tisztelettel

Bihari Károlyné utóda.

Közvetlen a főposta mellett.

Már bebizonyult dolog hogy csak a Hazai cipőraktárában

lehet a legjobb saját készítményű cipőt a legolcsóbban beszerezni, hol megrendelések pontosan esz- közöltetnek. 1494

Piac-u. 34.

Lám Sándor Debrecen

Piac- és Hatvan-u. sarok.

Tudatom a n. é. vásárló közönséggel hogy az idej

ujdonságok lámpákban

megérkeztek u. m.

iskolai-, asztali- és függő-lámpák

legmodernebb réz- és majolika asztali- és függő-lámpák és legelőnyösebb árakban kaphatók. Dusan felszerelt raktárt tartok minden más lámpaárkban viszonteladók részére is. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. 1652

Épület fűvezést felvállalok helyben és vidéken.

Kész épület ablakok gyári raktára.

Képerkezéseket minden kivitelben elvállalok.

Halló! telefon

Halló!

Kereskedő és vendéglős urak

ki akarja jövőjét megalapítani, itt a kedvező alkalom, a biztos megélhetés, vétek volna a szerencsét elbocsátani. Egy kitűnő forgalmu helyen lévő fűszer és korcsmahelyiség kiadó vagy örökáron eladó mondhatom, hogy egy aranybánya. Ebből kifolyólag az érdekelt urak becses figyelmét az alábbi címre felkértem, ahol is bővebb felvilágosítás nyerhető. 1688 Czim:

Fabrymann Sándor Péterfia-u. 36. sz. alatt.

Sok
pénzt takarít meg
ha cipő tisztításhoz

Óriás Fedák krémet

használ 1517
mert csak 30 fillér.
Mindenütt kapható

A Vadászdíény

megkezdődött.

Ez alkalomból ajánlok kiváló minőségű magyar

ólomsörétet

azonkívül 1312

fegyver-hüvelyt hüvely-dugaszt.

Nagy konyha raktár!

SESZTINA LAJOS
Piac-utca 23.

Pályázat.

A Szatmári Hitelbank pályázatot hirdet a kebelében levő szövetkezetnél rendszeresített

könyvelői állásra

amelyet 1200 K évi kezdőfizetéssel és 400 K labbérel díjaz.

Pályázhatnak felső kereskedelmi iskolát végzett olyan egyének, kik az összes szövetkezeti ügyekben teljes jártassággal bírnak és és pár évl szövetk. gyakorlatuk van.

Pályázati határidő: Október hó 20.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyré, valamint fanelek, barohetek fekete és színes selymek, bársovyok, gyönyörű ruhadiszek.

Francia P. D. jegyű fűzők,

Arcfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések,

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg raktára.

Debrecen, Rózsa-utca 1.

Alapított 1842. évben. 1558

A híres

„Bocskay“-kertben

közvetlen az állomás mellett egy, nyaralásra kiválóan alkalmas

szőlőskert

(szépen gondozott parkkal, jókarban levő lakóházakkal, gazdasági udvarral, gyümölcsösökkel) jutányos áron

eladó.

Érdeklődőknek szíveségből felvilágosítást nyújt a 1590

„Bocskay“-kert vasuti megálló főnöke.

Rajzó Miklós

nyolc év óta fenálló 1447

FESTŐ ISKOLÁJA

folyó hó 1-én ismét

MEGNYILT.

Jelentkezéseket elfogadok d. e. 9-12-ig d. u. 3-5-ig. Péterfia-utca 5. szám alatt.

Kovács Gyula

vaskereskedő

Debrecen, a „Bika“-szálloda mellett.

Takarék-tűzhelyek. Vaskályhák.

Főzőedények, Husvágógépek.

Épület vasalások, Tetőlemezek

Hitelesített mérlegek és súlyok.

Éperjesi cserépkályhák raktára.

1406

Apró hirdetések.

AJANLAT!

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látszerészhez Debrecen, Piac utca 68. 5551

AZ összes fényképészeti cikkek kapható Löbl Gyula és társánál Debrecen, Piac-utca 68. 5552

Öt szobából, kellő mellékhelyiségekből álló uri lakás 3 lóra való istállóval, esetleg két lakásra osztva november 1-től kiadó. Ertekezhetni Ajtó-u. 16. sz. alatt. 154

A legdivatosabb uri öltönyök, felöltők, téli kabátok készítését a legegységesebb kivitelben elvállalja az angol uri szabó Debrecen, Bathányi-utca 2. Kül- és belföldi szövetek nagy választékban. 134

ÖNT IS ÉRDEKLII! Megérkeztek divat-, férfi- és női-felöltők és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17. részlet nagyházában. 110

EGY elegánsan butorozott szoba kiadó Piac-u. 79. 102

BATTHYÁNYI-u. 14. szám alatt udvari 3 szobás modern lakás mellékhelyiségekkel minden órában kiadó. 97

Ha nincs pénze és szüksége van butor-, szőnyeg-, fehércemü-, férfi- és nőifelöltők és öltönyökre menjen Kaiserhez, Hatvan-utca 2. Telefon 685. 81

CSIGEKERT 33 sz. alatt két modern szoba, mellékhelyiséggel jóvizű kúttal kiadó. 57

ÜZLETHELYISÉG, kávéház felosztás végett kétrészesben is, irodának is azonnal kiadó új palotába, Hunyadi-u. 17. Ertekezhetni háztulajdonossal. 47

Két utcai első emeleti lakás, mindenik 4-4 szobával, tágas előszobával s a modern igényeknek megfelelőleg minden mellékhelyiségben teljes kényelemmel gáz- és villanyvilágítással berendezve november hó 1-re kiadó, Hatvan-u. 2-ik szám alatt. Ertekezhetni Muraközy László gyógyszerárban. 5555

BUTOROK legolcsóbban kaphatók, havi részlet fizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 5554

A LEGJOBB ízű aromás pörkölt kávé Félegyháznál kapható, villany üzemű kávépörköldő a kirakatban. Piac- és Miklós-utca sarok. 5553

LEGJOBB szabású miederek, csipkek, madeira battisztok szallagok a legnagyobb választékban Benyáts Emil Debrecen, Tisza-palota. 5548

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 5547

VALODI szegedi rózsza és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5546

GÖZSERÖVEL pörkölt naponta friss pörkölt kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-utca 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5545

HÁJHULLÁS ellen legjobb a Tannó china hajszesz. 1 üveg 1-60 fillér, Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárban a színház mellett. 3-5544

MODERN utcai lakás, 3 szoba, fürdőszoba, előszoba, konyha, kamara és hozzátartozói november elsejére kiadó, Arany János-utca 15. 5492

Poloska irtást saját találmányu szabadalmazott gőzgéppel bármily felelősséget elvállalok Kiss Gyula Csapó-utca 44. 5489

HASZNÁLT butorok vétele és eladása Kónya József asztalos Pacsirta-u. 27. 5261

Legjobb találmányu rovarirtó gőzgéppel és hatalmas erejű mérgemmel legnagyobb sikerrel és felelősség mellett végzem a poloska, sváb, moly, patkány s ezekhez hasonló rovaroknak és férgeknek pusztítását és takarítását, úgy helyben mint vidéken. Nánássy István vállalkozó Debrecen, Veress-utca 21. 4988

A LEGTARTÓSABB és legkényelmesebb saját készítésű férfi-, női és gyermekcipők nagy választékban, szolid ár mellett szerezhetők be Griczmann Gyula cipész-üzletében, Piac-utca, városház. Mérték utáni megrendeléseket dívat szerint készítik. 4833

KIADÓ bolti helyiség lakással vagy anélkül november 1-től József k. herceg 07. 166

Ajánlkozik Uradalomba 27 éves keresztény nős gépész kovács, lakatos mindezen szakmába eső munkát szakképzettséggel végez, Belső megkeresést fizetés megjelölésel kér, 'Lakatos jeligére' H.-nádudvar posta. 162

51 hold föld a belső Guton kiadó, Hatvan-u. 24. 173

KITÜNŐ felületen tej házhoz szállít 2 literen felül, Ehrenfeld, Nyomtató 15. 165

FÜSZERÜZLET italméressel más vállalat miatt azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 179

EGY utcai három szobás lakás mellékhelyiséggel kiadó. Hajó-u. 24 sz. 177

MONOGRAM, ágyneműek himzése, aszurozása elvállaltatik, Cserepes-utca 7, Soltész-né. 178

SAROK bolt bármilyen célra, alkalmas hely n Morgó-utca 9. kiadó. 184

FINOM kóser ebédkoszt kapható, Csillag Ignácnál, Széchenyi-u. 27. 185

KERESLET.

EGY asztalossegéd, ki a keretek összeállításában jártas alkalmazást nyer Blattner Gyula üzletében, Piac-u. 69. 152

FÜSZERKERESKEDŐ segéd felvétetik, Árpád tér 25. 115

Eláruló leányok felvétetnek Gósi Miklós játék és diszmnáru üzletében, Piac. 32. 80

H-DOROGI koporsógyárban fényező és asztalosok felvétetnek állandó munkára. 34

TISZTESSÉGES minden leány ki főzni is tud 2 tagu család részére felvétetik. Cim a kiadóba. 21

EGY szabósegéd magas fizetéssel felvétetik Látinka Lajosnál, Bathányi-u. 12. 160

Gyermektelen házmester kerestetik november elsejére, özv Erdődinénél, Széchenyi-utca 20 szám alatt. 83

VARRÓ és tanuló leányok felvétetnek Fehérvárosba, Csapó-u. 53. 163

FIATAL fűszeres segéd állást keres 15-kére Cim a kiadóhivatalban. 168

KERTÉSZ s vincellérek ajánlkoznak Klein Intézetbe, Degenfeld tér. 172

Két okl. tanítónő, kik a német nyelvet tökéletesen bírják, tanítványokat válnak. Zöldfa-utca 8 sz. 6 ajtó. 171

KERESKEDŐSEGÉDET fiatal, ki a fűszer és csemege szakmát alaposan érti, azonnali belépésre keresek, Váray József városi bérház. 175

URI ember irodai teendőket szerény díjazásért elvállal. Cim a kiadóba. 170

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, ügyes detaillista, alkalmazást nyer. Cim a kiadóban. 169

K. Tóth-utca 26 Vargakert, Házzvetőnői vagy kiadósnői állást elfogadok, özv. Koleszár Mátyásné. 174

H.-Sámsonba találtatott egy rövid farku egérszőrű agár kutya. Igazolt tulajdonosa átveheti a H.-Sámsoni főjegyzőnél. 186

EGY kifutó fiu felvétetik, Stern kefégyár városi raktárában. 182

Keresek egy jobb fajta szatócs üzletet italméressel, azonnali átvételre, esetleg belépési díj mellett. Ajánlatot kiadóhivatalhoz K. I. címre. 176

HÁZMESTER november egyre, kefégyári nő azonnal felvétetik, Hatvan-utca 59. 183

ELADÁS.

Vasuti vendéglő szálloda teljesen modern új épület, nagy forgalommal kiadó, esetleg eladó és azonnal átvehető. Bővebbet Blaskovits ipartelepén. 41

BÓDEGA elutazás miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 167

A PÁLLAS nagy lexikona jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóba. 164

EGY vidéki jó meneteli sarok fűszerüzlet 8 utcára nyílik, Trafik és Korlátolt bor, sör és pálinka mérésel együtt eladó vagy hasznbérbe kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 181

EGY alig használt vaskonyha elutazás miatt eladó, azonnal, Miklós-utca 17. 187

Automobil négy üléses (mercedesz) keveset használt négy hengeres, elegáns kiállítású **eladó Homok-u. 74. szám.**

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Eladó ház.

Van rajta egy régi jó fűszerüzlet italméressel és trafikkal!

A Péterfia-utca szájában, Homok-utca 3. számú ház ezennel eladóvá tétetik!

Ara e háznak 5 ezer forint! Kedvező fizetési feltételek mellett!

Szép nagy tágas udvar, cserepes téglapépülettel ellátva, melynek eleje régebbi, a hátulja azonban új. A következő mellékhelyiségeket foglalja magában:

Egy jó meneteli kis szatócs-üzlet, italméressel és trafik engedélyvel, az üzlethez tartozik három szoba, szép nagy konyhával, kamarával, pineével, cserepes fűszerművel és cserepes sertésállal és egy udvari szoba, különálló csinos kis épületben. 1634

Nagyon jól jár vele a ki e házat megveheti!

Szőlőbirtokos és hentes urak figyelmébe!

Tulajdonosok! Többszörösen megnövekedett a legjutányosabb áron szerezhető be nálam szlavonai és magyar tölgypárból, kizárólag csakis szabaddékből készült legjobb minőségű új boros hordók, ugyszintén káposztás kádak és zsiros hordók minden nagyságban állandóan kaphatók. Javításokat gyorsan és olcsón készítek. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérem

Báró Györffy Miklós

Első Debreceni Hordógyáros Nap-utca 4. szám. Ugyanott tanuló felvétetik. 1611

Nagy Lajos hirdetési Irodájából Csapó-utca 13.

Nyugdíjas családok.

Akiknek elég volt már Debrecenben port szivni! És akik vidékre akarnak költözni! Ide figyeljenek!

Eladó a Paksi-féle kastély! Ára 6 ezer forint!

Nagyon de nagyon kevés pénzzel meglehet venni!

Monostorpályiban, ahova Debrecenből mindössze 20 krajcárért visz ki a vonat, eladó a Paksi-féle kastély, mely másfél katasztrális holdon fekszik, gyönyörű nagy parkkal.

A kastély magában foglal 6 szobás lakosztályt, fürdőszobát, konyhát, két spájzt és e kastélyban van a Monostorpályi postahivatal is.

Az egész kastély vízvezetékkel van ellátva, a szobákban cserépkályhák.

Sarok ház. 1685